

HOMO-ACTIVISME IS NIET LANGER VOORBEHOUDEN AAN HOMO'S. MAAR DE ACCEPTATIE KENT NOG WEL STEEDS GRENZEN. HET JAAR 2013 IN BEELD. TEKST MAARTEN DALLINGA

Jaar

Ging het dit jaar ook maar één moment níet over ons? Iedereen heeft het er in 2013 maar druk mee, met bezwaar maken tegen de behandeling van Russische homo's door Poetin. We wapperen met regenboogvlaggen, homo of niet. Maar ook los van Rusland springen hetero's dit jaar voor ons in de bres. Niet dat 't in eigen land volledig pais en vree is: we voelen ons onveilig dan hetero's en dat is niet voor niets. En als je eruit ziet als een mietje of manwijf? Dan word je niet geaccepteerd. Nederland vs. Rusland, een wereld van verschil? Misschien minder dan we denken.

GODEN

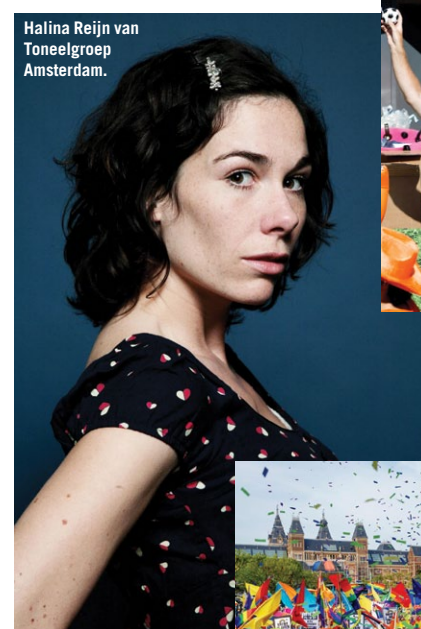
O, Paddy, Phil, Josh en de hele rest van roeiclub The Warwick Rowers. Griekse goden. Poedelnaakt (maar hun geslachtsdelen smaakvol en consequent verhuuld achter roeispaan, emmer of been) poseren de jongens uit Engeland dit jaar voor een blootkalender. De opbrengst gaat niet naar een nieuwe boot of nieuw clubhuis, maar naar een stichting die homofobie aanpakt. Je als goed uitzierende heteroman blootgeven voor de homo-zaak: het boeit de westerse hetero niet meer. Het kán in 2013. Homo-activisme is niet langer voorbehouden aan homo's alleen.

Zo bewijst ook de bijna gezellig-familiaire strijd tegen de Russische president Poetin. De man die in 2013 door de Brit Stephen Fry wordt vergeleken met Hitler, heeft wat moeite om zijn olympisch kindje lekker in de markt te zetten. Want hij heeft de pik op een bepaald soort mensen, die de facto zijn als alle anderen: uniek. De megalomane leider bezeugt dat de rechten van homoseksuelen in Rusland niet worden geschonden, maar in werkelijkheid is het vrijwel onmogelijk geworden om daar als homo door het leven te gaan. Met dank aan de dit jaar ingevoerde anti-homopropaganda-wet. Zoenen met je partner: een boete van meer dan honderd euro. Homo's over de wet interviewen: je wordt opgepakt – het overkomt de Groningse documentairemaker Kris van der Veen in juli.

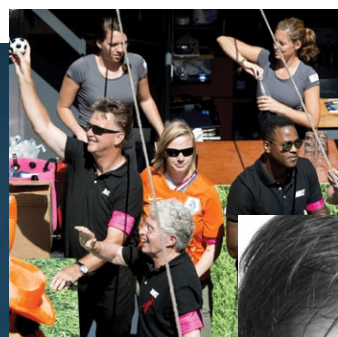
GEZELLIG FEESTJE

Wij, weldenkende mensen in de moderne wereld, vinden dit allemaal niet leuk en dus komen we in opstand, zo'n beetje met z'n allen. *To Russia With Love*, zo heette de in augustus gehouden actie tegen het Poetin-regime in Amsterdam. Duizenden mensen komen er op af, met regenboogvlaggen, spandoeken. Lekker een gezellig feestje bouwen, en eh, protesteren. Daar komen ze natuurlijk voor. En dus niet alleen maar homo's. Behalve het COC, doet bijvoorbeeld ook Amnesty mee. Want iedereen vindt: "Het zijn allemaal gewoon mensen, die homo's in Rusland," zoals een deelnemer het gezamenlijk gevoel verwoordt. Ze heeft natuurlijk gelijk, maar het lijkt wel nieuw dat hetero's zich zó sterk maken voor onze belangen. Is dit puur altruïsme? Ik denk van niet.

Maar waarom zetten de hetero's zich dit jaar dan zo massaal voor ons in? Iemand als actrice

Halina Reijn van Toneelgroep Amsterdam.

O.a. Louis van Gaal, Patrick Kluijver en Jacques d'Ancona op de KNVB-boot tijdens Canal Parade 2013.

Stephen Fry.

To Russia With Love, de in augustus gehouden actie tegen het Poetin-regime in Amsterdam

De homo als het nieuwe Foster Parents-kind

overzicht 2013

Halina Reijn bijvoorbeeld. Zij leest dit jaar, namens Toneelgroep Amsterdam, aan het slot van een voorstelling in Rusland een verklaring voor. Ze roept Poetin op: pas de anti-homowetgeving aan. Los van de zinnigheid hiervan is dit natuurlijk een liefdevol statement. Maar waarom deze actie, Halina? Misschien omdat jij je cultureel betrokken voelt bij de homo's in Rusland? Waarom voer je niet ook actie voor de homo's die levensgevaar lopen in Oeganda? Rusland staat cultureel dicht bij Nederland, dat zal vast meespelen. En misschien ook wel de aandacht die de behandeling van Russische homo's krijgt vanwege de Spelen. Eigenlijk mogen we het IOC wel dankbaar zijn dat de keuze op Sotsji is gevallen. Over een paar jaar ook eens de Spelen in Oeganda?

WIN-WIN

Terug naar jou, Halina. Want wat natuurlijk ook een rol speelt: de aandacht die je door je actie

kreeg. Een wit voetje halen. Lovende reacties op Twitter, Facebook. De held van de homogemeenschap. Hoezee, Halina, hoezee! Goed voor je ego, lekker voor je eigenwaarde. Erg? Helemaal niet. Je had lef, Halina, ik geloof dat je bijdrage oprecht was.

Het is alleen maar win-win: de hetero die zich inzet voor de homogemeenschap wordt beloond en wordt er zelf ook beter van. Dat geldt net zo goed voor de jongens van The Warwick Rowers. En ook voor de voetballers die in augustus voor het eerst met een KNVB-boot meevoeren met de Canal Parade – blijkbaar weegt de angst voor eventuele homofobe reacties minder groot. Het is net als met collecteren voor het KWF. Eigenlijk is de homo het nieuwe Foster Parents-kindje geworden. Een beetje voor jezelf, een beetje voor hem, zeg maar. Iedereen blij.

De statistieken ondersteunen ook het idee

van een toegenomen pro-homohouding. Het Sociaal en Cultureel Planbureau brengt dit jaar mooie cijfers naar buiten: stond in 2006 nog vijftien procent van de Nederlanders afwijzend tegenover homo's, in 2012 was dit nog maar vier procent.

DOOD DE HOMO'S

Wel zijn de verschillen met sommige andere Europese landen groot. En natuurlijk hebben we het dan vooral over Oost-Europa. Zestig gewonden vallen er, tijdens de allereerste Gay Pride in het conservatieve Montenegro. "Dood de homo's," roepen betogers. Maar ach, voor anti-homogeweld hoeft je niet per se ver weg. Je kunt ook gewoon naar de Stad van de Liefde. Zeker daar loop je met je partner hand-in-hand of arm-in-arm. Dus natuurlijk doet Wilfred de Bruijn dat ook. Hij moet het bekopen met een gehavend, bebloed gezicht en gebroken botten rond zijn oog. De

ZOMAAR WAT FEITJES

Robbie Rogers.

Nederlander wordt hierna het gezicht van de slachtoffers van de Franse homofobie, waar homo's dankzij president Hollande sinds 29 mei mogen trouwen. Dat vindt een deel van de Fransen niet leuk, honderdduizenden demonstreren er in Parijs tegen.

Anti-homogeweld nog dichterbij zoeken? Kan. Het is niet voor niets dat homo's zich vaker onveilig voelen dan hetero's, zoals het Centraal Bureau voor de Statistiek in juni bekendmaakt. Homo's worden twee keer vaker slachtoffer van geweldsdelicten. Twee jongens die in maart door twee meisjes in een trein in Friesland mishandeld worden, krijgen veel media-aandacht. Een van de slachtoffers zegt later in een interview op YouTube, over de daders: "Het is ongelooflijk dat er nog zulke idioten in Nederland rondlopen." Een van de reacties op het filmpje: "Ahhahahah lekker voor die kk flickers."

ROBBIE ROGERS

Goed, we werken weer even aan de balans: positieve berichten uit de sportwereld. Robbie

Het eerste Franse homo-huwelijk.

Rogers is de naam, profvoetballer van beroep. En homo. Maar dat mocht de voetbalwereld eerst niet weten. Nu wel: begin dit jaar komt hij uit de kast. Wie volgt? De voetbalvakbond VVCS maakt het profvoetballers in elk geval wat makkelijker: er komt dit jaar een vertrouwenspersoon voor spelers die niet uit de kast durven te komen.

Maar 2013 is ook het jaar waarin beroepszwetsneus René van der Gijp zegt dat voetbal geen sport is voor homo's en dat die meestal in een kapperszaak werken. Helaas trekt het programma waarin hij zijn uitspraken doet, *Voetbal International*, veel te veel publiek.

HOMOFOBIE 2.0

Als je al homo kunt zijn in het voetbal, dan moet je wel een beetje mannelijk zijn, blijkt ook dit jaar. En als lesbienne wel een beetje vrouwelijk. Geldt overigens voor vrijwel alle plekken en subculturen: "(...) relatief veel mensen (blijken) er moeite mee te hebben als mensen zich niet gedragen zoals traditioneel van hun sekse wordt verwacht." Aldus het SCP-'homorapport' uit mei.

De homo is dus steeds meer oké, maar zolang hij geen nicht is. Hij moet voldoen aan de heteronorm, dus stoer zijn en van mannendingen houden. En de lesbienne: die moet juist aan

het tegenovergestelde voldoen.

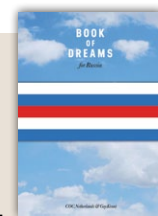
Acceptatie met grenzen dus. Het COC haakt hier in oktober op in, door Nationale Coming Out Dag in het teken te stellen van 'mietjes' en 'manwijven'. Hard nodig, want dit zou wel eens homofobie 2.0 kunnen zijn. In Rusland worden alle homo's gediscrimineerd; in ons landje lijkt het inmiddels wel goed te zitten met die acceptatie. Klaar; strik erom. Maar schijn bedriegt: in hoeverre mag je écht jezelf zijn?

Zelfs veel homo's moeten niets van de meer vrouwelijke types hebben. Sla de deur van de darkroom die Grindr heet maar eens open en ontdek dat een groot deel van de jongens het liefst een 'aan-hem-zie-je-het-helemaal-niet'-homo wil: "Geen vrouwelijke types s.v.p.;" "zoek knappe hetero-looking boy."

STICHT EEN GEZINNETJE

We sluiten gezellig af, wel ja. Het is koud, guur, dus kruip in deze winterse decembermaand lekker bij elkaar en kijk naar *Boven is het stil*, de prachtige verfilming van het boek van Gerbrand Bakker over een alleenstaande boer die een oogje heeft op de melkrijder. Met de inmiddels overleden Jeroen Willems in zijn laatste grote rol. Weinig dialogen, prachtige blikken. Of kijk naar *La Vie d'Adèle*, een andere film uit 2013. Het lesbische liefdesdrama is volgens het NRC "een meeslepend meesterwerk."

O, en fantaseer met je lief – als je die hebt, anders snel regelen – over het stichten van een gezinnetje. Gewoon doen, want kinderen van homo-ouders doen het steeds beter. Ze hebben een betere algemene gezondheid dan kids van hetero-ouders en groeien vaker op in een gezin met een hogere gezinscohesie. Blijkt eind dit jaar allemaal uit een groot Australisch onderzoek. ◀

30 AUGUSTUS: "Mijn vriend zit hier ook niet de hele tijd op te wachten." Schaatsster Ireen Wüst wil geen onderdeel worden van discussie over Russische anti-homowet.

24 OKTOBER: Er wordt bekendgemaakt dat een homo-seksuele student aan prestigieuze Londense kunst-academie zich in een galerie zal laten ontmaagden.

4 NOVEMBER: COC en *GayKrant* bieden *Droomboek voor Rusland* aan, aan minister Timmermans van Buitenlandse Zaken.

JULI

AUGUSTUS

SEPTEMBER

OKTOBER

NOVEMBER

DECEMBER

31 JULI: De vernieuwde *GayKrant* wordt in het Amsterdamse Pathé Tuschinski gelanceerd, voorafgaand aan de première van de film *Behind the Candelabra*.

19 SEPTEMBER: Paus Franciscus geeft interview: "Wanneer een homoseksuele persoon van goede wil is en op zoek is naar God, ben ik niet de persoon om over hem of haar te oordelen."

4 NOVEMBER: Beroemdheden als Kevin Bacon en Doutzen Kroes trekken T-shirt aan met in het Russisch de tekst "Liefde overwint haat," als steunbetuiging aan alle homo's in Rusland.